

Simulátor pracovních pohovorů (Job Interview Simulator)

Metodologické podklady a cvičení pro vedení kurzu

Tento kurz je součástí projektu Erasmus+ project Your career is waiting – get ready!

Realise
what's
possible

TRACÉBRUSSEL

schakels naar werk

Očekávaný počet seminářů: 12
Doba trvání jednoho semináře: 90 min

KURIKULUM KURZU (osnova)

1. První krok po ukončení studia + Typy pracovních smluv
2. Hledám práci snů
3. Sociální média (LinkedIn)
4. Životopis (CV)
5. Průvodní dopis
6. Příprava na pohovor
7. Druhy a typické části pohovoru
8. Časté dotazy pohovoru
9. Měkké dovednosti (komunikace) a obchodní etiketa
10. "Prezentace ve výtahu" (Elevator Pitch) a Nezávazná konverzace (Small Talk)
11. Jak se obléknout na pohovor a neverbální komunikace
12. Zkouška, simulace a vyhodnocení

KURIKULUM KURZU (struktura, podrobnosti a odkazy)

1. První krok po ukončení studia + Typy pracovních smluv

Video na doma: <https://www.youtube.com/watch?v=RhUMWki19ng&t=152s>

Čtení na doma:

<https://www.grafton.cz/cs/pro-uchazece/studenti-a-absolventi/druhy-pracovnich-pomeru>

<https://www.studenta.cz/work/studium/nastava-panika-kdy-je-cas-jit-po-studiu-na-urad-prace/r~st:article:984/>

Rozdělíme seminář do dvou diskusních bloků, jelikož toto téma je vysoce teoretické, studenti se tak mohou naučit co nejvíce na základě moderované diskuse s jejich aktivním zapojením. Blok odkazuje na skutečnost, že na uchazeče čeká něco podobného v pracovním pohovoru. Na začátku se zeptáme studentů, jaké pracovní zkušenosti již mají – zda již práci mají a proč si myslí, že je to důležité?

BLOK 1: moderovaná diskuse se základními otázkami ohledně prvních kroků po ukončení studia:

Kdy přesně jsem ukončil studium a je to skutečně podstatné?

- Co se stane, pokud se rozhodnu zaregistrovat jako nezaměstnaný u místního úřadu práce?
- Je pro mě povinné se po dokončení studia zaregistrovat jako nezaměstnaný?
- Jaké podklady potřebuji, abych se zaregistroval na úřadu práce?
- Jakmile se na místním úřadu práce zaregistruji jako nezaměstnaný, dostanu nějaké prostředky nebo příspěvek?
- Mám nějaké povinnosti vůči úřadu práce?
- Jakou službu mi může úřad práce nabídnout, až budu oficiálně nezaměstnaný?

Kdo je první, s kým se spojit v případě, že jsem nezaměstnaný, a nechci se zaregistrovat na úřadu práce?

- Kolik musím zaplatit za zdravotní pojištění, pokud nejsem registrovaný jako nezaměstnaný?
- Mám jako dobrovolně nezaměstnaný nějaké povinnosti vůči své zdravotní pojišťovně?

BLOK 2: moderovaná diskuse se základními otázkami týkajícími se typu pracovní smlouvy:

Představte si krátce následující typy pracovních smluv s jejich výhodami a nevýhodami. Nechte uchazeče, aby přemýšleli o svých minulých zkušenostech s různými typy pracovních smluv a záležitostech spojených s platbami daní a sociálního pojištění:

- Pracovní smlouva + smlouva o provedení práce
- Studentská pracovní smlouva
- Mandátní smlouva + smlouva na dobu určitou
- Smlouva na plný úvazek (pracovní smlouva na plný nebo částečný úvazek)
- Živnostenský list nebo vlastní společnost

Tři klíčové otázky, na které by účastníci lekce měli být schopni odpovědět:

1. Po ukončení školy jste přestal být (oficiálně) závislou osobou. Jak dlouho vám stát platí zdravotní pojištění? Je pro vás, jako čerstvého absolventa, povinné se zaregistrovat u místního úřadu práce?
2. Pokud máte zaměstnání nebo svou vlastní firmu hned po ukončení studia, finančně má smysl se zaregistrovat jako nezaměstnaný u místního úřadu práce. Proč je tomu tak?
3. Jaké jsou vaše povinnosti, pokud jste se dobrovolně rozhodli zůstat nezaměstnaní, a přitom se nezaregistrovat na úřadu práce?

2. Hledám práci snů

Video na doma: <https://www.youtube.com/watch?v=s0O03V0kEpc>

Úvodní čtení: <https://www.hrmixer.cz/goodcall/567-13-tipu-kde-hledat-praci>

<https://mampohovor.cz/kde-hledat-praci-21-tipu-na-zajimave-portaly/>

<https://flek.cz/clanky/hledam-praci/prace-pro-absolventy-vs>

Začněme kurz videem a úvodním článkem. Váš první snímek, který byste studentům ukázali, by měl obsahovat následující čísla: 3, 7, 10, 12, 38, 40, 47, 67. Umožněte diskusi o potenciálu a významu těchto čísel s ohledem na proces hledání zaměstnání, pracovní pohovory a uchazeče o zaměstnání. Shrňte rozpravu do seznamu vysvětlení, k čemu tato čísla odkazují:

- **3 sekundy trvá, než si lidský mozek vytvoří první dojem o neznámém**
- **7 sekund v průměru věnuje náborář čtení vašeho CV**
- **Max. 10 % z toho, co říkám, si zapamatujete**
- **Průměrně 12 různých pracovních pozic se mění před dosažením 30 let**
- **38 % lidí se během pracovního pohovoru neusmívá**
- **40 minut průměru je délka trvání pracovního pohovoru**
- **47% lidí má neuspokojivé znalosti o společnosti, ve které se účastní pohovoru**
- **67% lidí během pracovního pohovoru nedokáže navázat oční kontakt**

Proces hledání zaměstnání je podobně, jako u první lekce, docela teoretický. Iniciujme diskusi o kariéřním plánování studentů, dosavadních zkušenostech s pohovory, jejich aktuální práci, nebo zkušenostech W&T (work and travel) z minulého léta. Většina studentů již má pracovní zkušenosti (hanba, pokud ne ☺). Iniciujte diskusi o souboru kroků nezbytných pro plánování zaměstnání (kariéry), včetně následujících:

- Zastavte se na chvíli a naplánujte si postup. Nastavte si svá vlastní očekávání od práce i od sebe
- Udělejte rozhodnutí
- Vytvořte si nebo doladte, své profily na sociálních sítích - zejména na LinkedIn - a staňte se jejich aktivním účastníkem
- Vytvořte si relevantní „sítě“ lidí
- Stanovte si svůj časový plán
- Sledujte klíčové webové portály, ale nestaňte se spammerem ani stalkerem
- Zviditelněte se ale zůstaňte přiměřeně skeptický
- Procházejte webové stránky lokálních personálních agentur
- Navštivte veletrh pracovních příležitostí
- Buďte trochu „průbojný“ a „drzí“ a pečlivě si přečtěte všechny podmínky ve smlouvách

Tři klíčové otázky, na které by účastníci lekce měli být schopni odpovědět:

1. Uspokojivě znáte všechny portály s volnými pracovními místy a databázemi, jako je jobs.cz nebo profesia.cz (CZ). Jak nejlépe zajistíte, aby vám neuniklo žádné z nových relevantních volných pracovních míst?
2. Není neobvyklé získat práci prostřednictvím personální agentury. Jaké jsou výhody a nevýhody tohoto pracovního místa ve srovnání se smlouvou přímo sjednanou s vaším budoucím zaměstnavatelem?
3. Doby, kdy jsme pracovali na stejném pracovním místě a u stejného zaměstnavatele od ukončení studia až do důchodu, skončily. Buďte pragmatičtí ve svém vztahu s prvním zaměstnavatelem. Jaký druh práce by, podle vás měl sloužit jako vhodný spouštěč vaší další kariéry?

3. Sociální síť (LinkedIn)

Video na doma: https://www.youtube.com/watch?time_continue=3&v=vZJAFgEjrgg

Úvodní čtení: <https://cz.linkedin.com/jobs>

Začněme lekci videem a zpětnou vazbou na tutoriál LinkedIn. Zeptejte se studentů, kolik z nich má zřízen aktivní Linked-in profil. Jak jsou na tom, pokud jde Facebook a co další známá sociální média, jako je Instagram, Twitter, Pinterest, Google+?. Podtrhněte význam sítě Linked-in jako mimořádně důležitého náborového nástroje. Zdůrazněte základní rozdíl mezi službami Facebook, který slouží převážně pro „zábavu“ + sdílení osobních informací a LinkedIn, což je spíše profesionální síť sloužící primárně pro kariérní rozvoj a profesní prezentaci. To je důvod, proč by vaše aktivita na LinkedIn měla vypadat mnohem profesionálněji.

LinkedIn je největší a nejdominantnější sociální síť v profesionální oblasti. Používá se k udržení profesionální a osobní značky, což ji odlišuje od sítě Facebook. Mezi další možnosti využití LinkedIn patří hledání zaměstnání, networking, nábor nových zaměstnanců, získání obchodních kontaktů a dokonce i získávání obchodních informací.

Cílem této lekce je objasnit důležitost vlastního profilu LinkedIn a motivovat studenty k jeho aktivnímu využití. Proto je velmi důležité porozumět specifikům LinkedIn, ještě před jejím zahájením. Seznamte se s tímto tutoriálem, ukažte studentům, jak to vypadá v praxi a využijte čas lekce (na základě tutoriálu, se kterým jste se doma seznámili) k vytváření a správě jejich vlastních profilů. Zdůrazněte skutečnost, že LinkedIn je jejich živý a viditelný organizmus a vyžaduje pravidelnou pozornost, obdobně jako je domácí zvíře nebo rostlina.

Tři klíčové otázky, na které by účastníci lekce měli být schopni odpovědět:

1. Samotný profil LinkedIn nestačí k upoutání pozornosti. Čemu byste měli při jeho vytváření věnovat pozornost?
2. Někteří lidé říkají, že pokud nemáte účty sociálních médií, nejste naživu. Jsou Facebook, LinkedIn nebo Instagram rozhodujícími faktory pro získání nového zaměstnání?
3. Vaše profily na sociálních médiích by se měli vyvarovat chování, které by mohli diskreditovat sami sebe v očích potenciálních zaměstnavatelů. Jaké jsou nejčastější omyly lidí, kterých se dopouští ve svých sociálních médiích?

4. CV (Životopis)

Video na doma: <https://www.youtube.com/watch?v=tBbivnZKUWQ>

Úvodní čtení: <https://www.jobs.cz/poradna/rady/rady-pro-uchazece/jak-napsat-cv/>

Začněme lekci reflexí videa a několika „základními“ otázkami, jejichž cílem je podnítit diskusi: Kolik z vás má váš životopis napsaný v jiném jazyce kromě svého mateřského jazyka? Kolik z vás jej otevírá a aktualizuje alespoň jednou měsíčně? Jak je vaše CV dlouhé a obsahuje také fotografii? Používá někdo tzv. Europass a dáváte přednost vlastnímu kreativnímu formátu?

Na základě předchozí lekce požádejte studenty, aby si tento týden s sebou přinesli i svůj vytvořený životopis. Cílem této lekce je zlepšit úroveň stávajících životopisů a ukázat studentům kreativní a snadno naučitelné způsoby tvorby CV – nejedná se o literaturu, nýbrž o osobní záznam postavený na faktech.

Zdůrazněte jasnou skutečnost, že náborář stráví průměrně 7 sekund čtením jednoho životopisu - položte studentům otázku, co považují za důležitější – obsah jejich životopisu nebo jeho formát? Diskutujte o tom, co je vlastně cílem životopisu, proč je výhodné jej mít? Zapište všechny klíčové odpovědi dolů na flipchart na závěr kurzu.

Životopis nepíšete sami pro sebe! Buďte empatičtí ke svému potenciálnímu zaměstnavateli a přemýšlejte o tom, co od vás chtějí. Váš životopis by se měl vždy přizpůsobit společnosti a konkrétnímu pracovnímu místu, o které se ucházíte. Usnadněte život potenciálního zaměstnavatele a poskytněte jim relevantní, strukturovaný, stručný a bezchybný životopis. Píšete jej pro někoho, kdo vás nezná a nemá tušení, kdo jste. Z tohoto důvodu je důležité si uvědomit, že druhá osoba vás nezná a kandidáty vybírá vědomě na základě daných údajů.

Vybírejte informace, které patří k vašemu životopisu jednu za druhou, a také zvažte, které případně vynechat. Udělejte si se svými studenty krátký kvíz - přečtěte si nahlas následující prohlášení, protože jejich úlohou je motivovat ke zvážení, zda by měli být zahrnuti do životopisu / průvodního dopisu, nebo nikoliv. Umožněte studentům diskusi o jejich názoru (pozn. - nejedná se o Bibli. Každý může mít názor podložený silným argumentem. Přesto však doporučené odpovědi uvádíme zvyrazněné):

1. Jsem nejlepší ANO / **NE**
2. Jsem efektivní pracovník ANO / NE
3. Moje mysl je plná nápadů **ANO** / NE
4. Myslím jinak než ostatní ANO / **NE**
5. Jsem vhodným kandidátem pro vaši společnost ANO / NE
6. Mám vůdčí schopnosti **ANO** / NE
7. Jsem ochotný **ANO** / NE
8. Dokážu pracovat tvrdě ANO / **NE**
9. Umím myslet strategicky ANO / **NE**

10. Mám cit pro detail **ANO / NE**
11. Mám významné praktické zkušenosti **ANO / NE**
12. Umím vyjednávat **ANO / NE**
13. Mám dobré výsledky **ANO / NE**
14. Jsem aktivní **ANO / NE**
15. Dokážu přinést zisk **ANO / NE**

Pokud se jedná o tvorbu životopisu, seznamte studenty s několika užitečnými tipy a triky:

- Věnujte pozornost detailům - existuje velká šance, že během pohovoru budete o informacích ve svém životopisu mluvit osobně. Neučte se jej z paměti, ale ujistěte se, že víte, co v něm uvádíte. Pokud jste lhali ve svém CV, zaměstnavatelé to dříve či později odhalí - nedělejte to!
- Jeden nikdy nestačí - každá společnost je jiná a hledá jiné kandidáty s konkrétními dovednostmi. Podle toho upravte svůj životopis a zvažte pracovní pozici, na kterou se ucházíte. Ujistěte se, že odpovídá všem podrobnostem uvedeným v inzerovaném volném pracovním místě.
- Pravidelně aktualizujte svůj životopis - nikdy nevíte, na jakou pracovní pozici narazíte. Buďte připraveni se svým aktualizovaným CV, aby ostatní kandidáti neměli šanci!
- Postavte své informace v CV na skutečných praktických příkladech a pokuste se vyhnout „kliše“ frázím, které používají všichni. Vaše silné stránky lze snadno ilustrovat na konkrétních příkladech, jako „ušetřil jsem 5% nákladů díky svému modelu optimalizace“ nebo „snížil jsem fluktuaci o 3% díky zlepšením interní komunikace“.

Tři klíčové otázky, na které by účastníci lekce měli být schopni odpovědět:

1. Pokud jste čerstvým absolventem bez výrazných pracovních zkušeností, měli byste věnovat pozornost vzdělávací části vašeho životopisu. Na koho nesmíte zapomenout?
2. Při tvorbě životopisu je užitečné přemýšlet o své „osobní značce“. Vaše „branding“ však obsahuje určité červené čáry, které nelze překročit. Čeho byste se měli vyvarovat při vytváření životopisu?
3. Váš vysněný životopis je připraven a horký! Jste přesvědčeni, že jste nic neopomenuli. Zbývá ještě něco, co je potřeba ověřit?

Jako poslední bod lekce ukažte svým studentům několik vynikajících vzorových životopisů, které vás osobně na Googlu fascinují – podělte se o své dojmy.

5. Průvodní dopis (covering letter – CL)

Video: https://www.youtube.com/watch?time_continue=5&v=JSrLkPMiKo

Úvodní čtení: <https://www.grafton.cz/cs/pro-uchazece/karierni-zona/zivotopis-a-motivacni-dopis/jak-napsat-motivacni-slash-pruvodni-dopis>

Lekci začneme reflexemi videa a několika „základními“ otázkami, jejichž cílem je vyvolat diskusi: Má někdo zkušenost s přípravou průvodního dopisu na konkrétní volné pracovní místo? Co je pro vás jednodušší - životopis nebo CL? Co shledáváte největší výzvou při psaní průvodního dopisu? Podtrhněte skutečnost, že průvodní dopis nastiňuje motivaci žadatele ucházet se o konkrétní pozici, a že proč tím pravým kandidátem. Představte studentům následující jednoduchou logiku za každým průvodním dopisem:

- **ÚVOD - Proč píšete?**
- **HLAVNÍ SDĚLENÍ - Co nabízíte?**
- **ZÁVĚR – Presentujte touhu osobně se setkat se zaměstnavatelem**

Představte studentům několik užitečných triků a tipů pro vypracování CL:

- Jasně uveďte pracovní pozici, o kterou se ucházíte, hned v předmětu e-mailu
- Upravte CL podle pozice, o kterou se ucházíte
- Snažte se být stručný (maximálně 1 stránka A4) a přesný, nikdy si nevymýšlejte
- Pište o svých silných stránkách
- Zvýrazněte spojení mezi vámi a hledanou pozicí a uveďte, proč jste pro tuto pozici tou pravou osobou
- Shrňte důvody, proč chcete pracovat právě pro tuto společnost
- Napište pár řádků o vašem osobním přínosu pro zaměstnavatele
- Nechte CL zkontrolovat přítele / člena rodiny 1. Pokud je životopis vaší vizitkou, průvodní dopis je váš marketing. Co by to měl zahrnovat, aby efektivně „prodával vaši značku“?
- 2. Stylistika je základem. Nemusíte být ani romanopisec, ani copywriter, abyste se při přípravě průvodního dopisu, vyhnuli chybám. Čemu byste měli věnovat pozornost?

Cvičení (25 min + 10 min debriefing): Najděte na internetu jakékoli zajímavé volné pracovní místo a nechte studenty napsat svůj osobní průvodní dopis pro tuto pozici podle pokynů, které jste poskytli. Po 25 minutách nechte dobrovolníka, aby CL nahlas přečetl a společně s ostatními studenty mu poskytněte zpětnou vazbu i zpětnou vazbu k dalšímu zlepšování.

Tři klíčové otázky, na které by účastníci lekce měli být schopni odpovědět:

1. Pokud je životopis vaší vizitkou, průvodní dopis je váš marketing. Co by to měl zahrnovat, aby efektivně „prodával vaši značku“?
2. Stylistika je základem. Nemusíte být ani romanopisec, ani copywriter, abyste se při přípravě průvodního dopisu vyhnuli chybám. Čemu byste měli věnovat pozornost?

3. Průvodní dopis není motivační literatura – proto je jeho délka omezená. Jaká je standardní délka průvodního dopisu?

6. Návčik před pohovorem

Video 1: <https://www.youtube.com/watch?v=408iX4pU28g>

Video 2: <https://www.youtube.com/watch?v=FSFcEFFxI8w>

Začněte lekci reflexí vtipných videí a zeptejte se studentů, zda vidí nějaké paralely mezi „pravěkým“ rozhovorem a dnešním rozhovorem. Vytvořte prostor pro krátkou diskusi s dotazem, proč společnosti zvou některé uchazeče o místo na osobní pohovor a co hledají. Představte studentům jejich „myšlenkovou mapu“, na obrázku níže, aby si byli vědomi rozsahu informací, které by měli vzít v úvahu, těsně před pohovorem:

Přesto, že tato lekce je převážně teoretická, upozorněte studenty na hlavní body myšlenkové mapy před pohovorem:

Najděte si informace o společnosti

Získejte o společnosti co nejvíce informací (firemní kultura, produkty, služby, trendy převládající na trhu, projekty CSR, finanční situace). Využijte webovou stránku společnosti a její sociální média. Najděte pár informací o jejich konkurenci, mohlo by to také být velmi užitečné.

Zjistěte si informace o tazateli

Zkuste zjistit, kdo bude vaším tazatelem (jméno a pozice ve společnosti). Pokud víte, kdo to bude, můžete některé otázky dopředu odhadnout a lépe se připravit. Podívejte se na jeho/její LinkedIn profil.

Pohovor s HR pracovníkem nebo budoucím vedoucím týmu?

Cílem náborového pracovníka je seznámit se s co největším počtem vhodných kandidátů na danou pozici a vybrat si ty nejlepší pro další kolo. Neúspěšným uchazečům bude poděkováno za jejich zájem. Náborář obvykle klade obecné otázky a jeho/jejím cílem je získat dostatek informací o vaší osobnosti. Pokud projdete, náborář, vedoucí týmu nebo šéf bude dalším stupněm, který může rozhodnout o vašem osudu. Je to obvykle odborník v oboru, takže je vhodný čas předvést trochu své profesní zkušenosti. Budoucí vedoucí týmu se zajímá o vaše profesionální dovednosti, motivaci a osobnost. V neposlední řadě se zajímá o vaše schopnosti v oblasti řízení týmu a o to, jak dokážete řešit krizové situace.

Připravte si odpovědi na nejčastější dotazy.

Praxe je cestou k dokonalosti a pro váš úspěch je zásadní – proto celou Lekci 8 věnujeme otázkám a odpovědím.

Popis práce

Řábel se skrývá v detailu, takže si pozorně přečtěte popis práce a kritéria výběru. Podívejte se na povinnosti spojené s touto pozicí a přemýšlejte o obdobných případech ve vaší minulosti. Nezapomeňte, že byste měli být schopni plynule hovořit o svých předchozích pracovních zkušenostech a konkrétních situacích.

Zkušenosti a reference

Tazatelé mají právo požadovat doklad o vašich nejdůležitějších kompetencích – dlouhodobé zkušenosti, klíčové osobní rysy nebo doporučující dopis od vašeho předchozího zaměstnavatele.

Rozhovor v cizím jazyce

Pokud uvedete svou znalost cizího jazyka, je pravděpodobné, že část rozhovoru bude probíhat v daném jazyce. Přečtěte si svůj životopis nebo motivační dopis vypracovaný v cizím jazyce, abyste byli plně obeznámeni s odbornou slovní zásobou použitou v souvislosti s pozicí.

5 užitečných tipů:

1. Připravte si všechny dokumenty určené na pracovní pohovor (životopis, CL, doporučující dopis)
2. Projděte si svůj životopis a promyslete si nejčastější dotazy
3. Zkuste se před pohovorem ochladit. Přemýšlejte o něm jako o příležitosti ukázat to nejlepší z vás
4. Jděte spát dostatečně brzy, takže ráno můžete vstávat dříve, abyste měli dostatek času bez stresu, dokud se nedostanete na místo rozhovoru
5. Přijďte včas a nezmeškejte

Tři klíčové otázky, na které by účastníci lekce měli být schopni odpovědět:

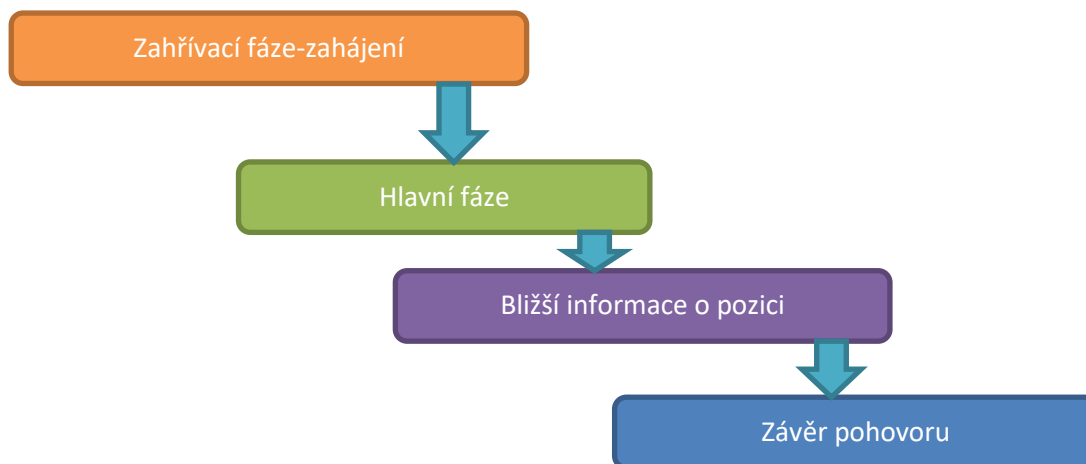
1. Pravděpodobně jste již provedli alespoň základní průzkum o společnosti, do které jste poslali žádost o zaměstnání. Jaké informace byste měli znát před pohovorem?
2. Zamyslete se nad odpověďmi na nejčastější dotazy, ale také zvažte některé neobvyklé. Stejně důležité je ale také popřemýšlet o některých otázkách, které můžete položit vy během pohovoru. Co to o nás vypovídá?
3. Jaké věci byste si sebou měli vzít na pohovor?

7. Druhy a fáze pohovoru

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=49LPNdkRwis>

Úvodní čtení: <https://www.synergie.sk/cs/typy-pracovnich-pohovoru/>

Opět se jedná o teoretickou lekci, pro kterou plánujeme cvičení v rámci posledního workshopu našeho kurikula (lekce 12). Zároveň máme příležitost, během tohoto workshopu, simulovat některé typy pohovorů (zejména telefonní screening nebo assessment centrum). Začneme reflexí videa a otázkou studentům, zda již absolvovali nějaké pracovní pohovory a jaký byl jejich dojem? Cílem cvičení je přenést jejich mysl do známé situace, aby později mohli prodiskutovat jednotlivé fáze a typologii pohovorů. Představte a komentujte základní fáze osobního pohovoru na základě následujícího vzorce:

ZAHŘÍVÁNÍ – HLAVNÍ FÁZE – PEVNÁ INFORMACE O PRÁCI – ZÁVĚR POHOVORU

Zeptejte se studentů, ve které z výše uvedených fází, mohou očekávat nějaké „grilování“ a která fáze je podle jejich názoru věnována více jim – tj. kdy je doba, aby demonstrovali zájem? Pojďme projít následujícími typy pracovních pohovorů a upozornit studenty na některé zvláštnosti, které se k nim vážou:

- Tradiční osobní pohovor (přijďte včas, buďte připraveni a přemýšlejte o své neverbální komunikaci, která je často důležitější než obsah vašich slov). Mezi obvyklé typy rozhovorů patří kompetenční pohovory, nebo případové behaviorální pohovory.
- Telefonický pohovor nebo video-hovor (plánovaný nebo neočekávaný)
- Skupinová/panelová diskuse nebo assessment centrum
- Psychometrické testování (zde se skýtá skvělá příležitost, aby se k vám ve workshopu připojil psycholog-profesionál)
- Online dotazník nebo simulace

Tři klíčové otázky, na které by účastníci lekce měli být schopni odpovědět:

1. Telefonický hovor od potenciálního zaměstnavatele můžete očekávat v podstatě kdykoli po odeslání žádosti o zaměstnání. Co byste udělat, když hovor přichází v opravdu špatném / nevhodném okamžiku?
2. V případě, že se ucházíte o konkrétní pozici, neměli byste být překvapeni, pokud jste se při skupinovém pohovoru připojili k dalším kolegům. Jaké jsou podle vašeho názoru nejcennější vlastnosti v tomto procesu?

3. Někdy se nemůžete vyhnout psychometrickému testování, které vyžaduje váš potenciální zaměstnavatel. To se obvykle provádí prostřednictvím osobního dotazníku. Co není jeho cílem?

8. Často kladené otázky (FAQs) při pohovoru

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=TwRh8LsFsaQ>

Úvodní čtení: <https://www.profesia.cz/kariera-v-kostce/pohovor/otazky-na-pohovoru/>

Uveďme lekci videem a blogem – zeptejme se studentů na zkušenosti v této oblasti. Pomůže vám to vést během této lekce diskusi a připravit odpovědi na standardní, ale také na některé konkrétní otázky týkající se pohovoru. Cílem není, aby se studenti učili otázkám a odpovědím nazpaměť, ale aby pochopili důvody, které stojí za těmito otázkami a proč je náboráři pokládají. Čím snáze se studenti naučí rozumět těmto důvodům, tím flexibilnější budou při přípravě vlastních odpovědí.

Mnoho dotazů se může opakovat, takže má smysl se na ně připravit. Doporučujeme vám, abyste si předem promysleli odpovědi nebo simulovali odpovědi přímo během výuky. Cílem zde není naučit vás „správnou odpověď“, protože nic takového neexistuje. Je to spíše návod pro váš způsob myšlení a zvyšuje vaši šanci získat práci. Konkrétní odpověď je samozřejmě vždy vašim vlastním produktem.

Máte-li skupinu 15 nebo více studentů, rozdělte je do menších skupin po 5 max. a poskytněte jim seznam 10 nejčastějších otázek pohovoru, aby si mohli začít připravovat odpovědi. Můžete jim pomoci tím, že poskytnete fiktivní volné pracovní místo. Po 20 minutách by měla být každá skupina připravena představit své odpovědi.

Neváhejte použít následující seznam nejčastějších dotazů pracovního pohovoru, výběr však necháváme na vás:

- Můžete nám o vás něco říct?
- Jaké jsou vaše slabiny?
- Kde se vidíte ve své kariéře za rok, za tři nebo pět let?
- Jak se dosud vyvíjel váš profesní život?
- Proč jste se rozhodli ukončit svou předchozí pracovní smlouvu?
- Pamatujete si nějaký konflikt s vaším kolegou, vedoucím týmu nebo zákazníkem? Jak jste to vyřešili?
- Jaké je vaše platové očekávání?
- Kdy předpokládáte nástup?
- Dokážete popřemýšlet o nějaké stresující situaci na pracovišti? Jak jste se s tím vyrovnali?
- Proč bychom vás měli zaměstnat? Co můžete nabídnout naší společnosti?
- Kdybyste byli zvíře, které byste si vybrali?
- Jaká je tvá oblíbená barva?

Před ukončením workshopu, se ujistěte, že jste motivovali studenty k přípravě vlastních otázek, které by chtěli položit společnosti. Použití následující sady otázek jim pomůže projevit zájem:

- Kde najdeme volné pracovní místo ve firemní struktuře?
- Je to nově vytvořená pozice nebo znovuotevřená?
- Je pozice spojena s nějakou zodpovědností nebo povinnostmi?
- Budu pracovat v týmu?
- Jaký je tým?
- Jaké je očekávané datum, od kdy potřebujete ve společnosti nového kolegu?

- Jaký je možný profesní rozvoj v této práci?

Tři klíčové otázky, na které by účastníci lekce měli být schopni odpovědět:

1. Jakým druhům otázek by se měl profesionální náborář vyhnout?
2. Je často obtížné mluvit o vašem předchozím profesionálním životě? Komentář vašeho předchozího zaměstnavatele může být současně prospěšný i nebezpečný. Je něco, čemu byste se měli vyhnout, když zmiňujete své minulé zaměstnavatele?
3. Najednou jste na pohovoru tázáni "řekněte nám něco o vás". Jaká by byla vaše reakce?

9. Měkké dovednosti (komunikace) a obchodní etiketa

Úvodní čtení:

<https://www.em.muni.cz/student/8877-jak-u-pohovoru-popsat-sve-mekke-dovednosti-a-neznit-prazdne>
<https://www.jobs.cz/poradna/soft-skills-ve-vyberovem-rizeni/>

Začněme seminář otázkou pro studenty ohledně definice „měkkých dovedností“, tj. zda považují termín „komunikace“ za širší než „měkké dovednosti“? Zapište si jejich odpovědi na flipchart, abyste se k nim mohli vrátit na konci sezení. Ukončete úvodní diskusi prezentací následujícího grafu a jasně vysvětlíte rozdíl mezi tvrdými a měkkými dovednostmi. Zdůrazněte skutečnost, že pokud přijdou na pohovor dva stejně připravení kandidáti, tak ten, kdo může lépe prezentovat své úspěchy, je ten, kdo získá práci:

Toto téma je velmi široké, takže ponechává lektorovi prostor pro výběr nejpraktičtějších cvičení pro danou lekci tak, aby se co nejvíce simuloval pracovní pohovor. Studenti musí pochopit, že komunikace je obousměrná výměna nápadů, informací nebo přenosu verbálních a neverbálních zpráv. Vždy musíte mít odesílatele a příjemce zprávy.

Cvičení 1 (komunikace): Seznamte studenty se 3 základními formami chování (aktivní, pasivní, asertivní) a s pomocí následujícího cvičení demonstруйте, že asertivní komunikace pomáhá při pohovoru nejvíce. Úloha asertivní komunikace a získávání zpětné vazby – vyzvěte dva studenty, kteří jsou k sobě zády, aby simulovali telefonát: Očekáváte doručení nábytku k vám domů. Pracovník skladu vás právě informoval, že váš nábytek bude odeslán ve středu ráno a vy jste si vzali půl dne volna, abyste jej vyzvedli. Je již 14:00, ale stále j žádná známka příjezdu kurýra. Jak se chystáte sdělit tento problém? Jeden ze studentů pozoruje telefonní hovore, získává zpětnou vazbu od ostatních studentů a má 5 až 10 minut na to, aby vyhodnotil celý proces z komunikačního hlediska.

Cvičení 2 (komunikace): Pomocí následujícího krátkého videa si procvičte tzv. experiment komplimentů. Cílem je ukázat, že během pohovoru je potřeba zajistit přenos pozitivních emocí mezi

tazatelem a dotazovaným. Kandidát, který zanechá pozitivní emoce a „dobrý pocit“, má výrazně vyšší šanci na úspěch při hledání zaměstnání. Použitý odkaz: <https://www.youtube.com/watch?v=DhXCEYgr3s>

V rámci lekce obchodní etikety podtrhněte skutečnost, že nikdo nebude učit kandidáty prvky obchodní etikety – obecně se očekává, že o ní mají všichni určité povědomí. Pro informaci o základních složkách obchodní etikety doporučujeme použít zkratku **BIOM**:

B – mozek (brain)

I – informace (information)

O – Pozorování (observation)

M – způsoby (manners)

U každého písmena ukažte studentům vhodný obrázek, odrážející důležitost konkrétní složky. Sestavte příběh nebo odkazujte na skutečnou situaci. Na konci sezení nechte studenty shrnout význam BIOM – to je pravděpodobně nejdůležitější klíčová myšlenka lekce.

Pokud zbývá čas, ukažte studentům zdvořilé způsoby podávání rukou a vlastního představení.

Odkaz na video: <https://www.youtube.com/watch?v=DhXCEYgr3s>

Cvičení 3 (obchodní etiketa): vyberte si z online obchodních etiket hry zdarma, a v závislosti na počtu účastníků se studentů, je nechte hrát tyto role, jako praktické příklady:

<https://www.businesstrainingworks.com/training-resource/five-free-business-etiquette-training-games/>

Tři klíčové otázky, na které by účastníci lekce měli být schopni odpovědět:

1. Proč si myslíte, že je obchodní etiketa důležitá?
2. Vyberte si jednu ze svých „tvrdých“ dovedností a jednu z vašich „měkkých“ dovedností, o kterých si myslíte, že byste na nich měli pracovat. Vysvětlete skupině, proč si to myslíte.
3. Co znamená zkratka BIOM a jak ji můžete použít během pohovoru?

10. “Prezentace ve výtahu” (Elevator Pitch) nezávazná konverzace (Small Talk)

Video : <https://www.youtube.com/watch?v=xz7jcjBgyqA>

Čtení na doma: <https://www.jobs.cz/poradna/zaujmete-v-jedne-minute-nacvictе-si-elevator-speech/>

<https://mampohovor.cz/jak-muze-vas-vseobecny-prehled-ovlivnit-vysledky-pohovoru/#:~:text=Kr%C3%A1tk%C3%A9%20form%C3%A1ln%C3%AD%20konverzaci%20s%20ciz%C3%ADm,personalisty%20zeptat%2C%20jak%20se%20m%C3%A1.>

Lekci uveďme reflexí videí a ujištěním, že studenti u obou, pochopili podstatu.

Prezentace ve výtahu a nezávazná konverzace byly vybrány jako měkké dovednosti, které všichni kandidáti (a pravděpodobně všichni ve společnosti) musí zvládnout, aby byli v komunikaci úspěšní. Jak jsme diskutovali během lekce 8, jednou z nejnáročnějších otázek, které můžete dostat, je požadavek „stručně se představit“. Toto je příležitost „prodat vaši značku“, takže studenti by na ni měli být připraveni. Využijte čas ve třídě k procvičování „prezentace ve výtahu“ s tolika studenty, kolik vám čas dovolí.

Cvičení (prezentace ve výtahu): Vysvětlíte význam a původ „elevator pitch“ a přiřadíte studentům úkol, aby v průběhu následujících 5 minut přemýšleli o věcech, které by o sobě řekli, kdyby dostali 60 sekund na prezentaci ve výtahu. Zdůrazněte, že každá prezentace by měla zahrnovat jejich kompetence, zkušenosti, úspěchy, ambice, motivaci, proč pracují na realizaci svých budoucích cílů. Cílem není rekapitulovat celý životopis, ale spíše vysvětlit osobní kvality a přínosy „cizinci ve výtahu“. Nechte pár dobrovolníků, aby před celou třídou předvedli svou prezentaci ve výtahu a získali podrobnou zpětnou vazbu. Pakliže to čas dovolí, opakujte to samé s co největším počtem studentů a zdůrazněte skutečnost, že během „elevator pitch“ je mnohem důležitější způsob JAK je prezentována než skutečný obsah prezentace. Lidský mozek si totiž přirozeně dokáže zapamatovat emoce a pocity lépe, než obsah mluvených slov. Jedná se o velmi účinný nástroj, který je výhodné během pohovoru použít. Projděte si dostupná videa z YouTube o prezentaci ve výtahu a vyberte ta nejlepší, která chcete sdílet se svými studenty.

Nezávazná konverzace (Smalltalk) - zeptejte se studentů na dojmy z videa, které sledovali doma, a přemýšlejte, proč náboráři používají poměrně často tyto konverzace. Mají s nimi studenti předchozí zkušenosti? Zdůrazněte skutečnost, že nezávazná konverzace je krátká úvodní konverzace, jejímž cílem je „otevřít dveře“, umožnit intenzivnější kontakt a plynule převést diskusi k vážnějším problémům. Kromě vašich profesních kompetencí jsou kontakty a networking zdrojem vašeho dalšího úspěchu a každý takovýto kontakt začíná Smalltalk.

Cvičení (nezávazná konverzace): Vyzvěte dva studenty, aby se k vám připojili u flipchartu. Jeden z nich bude moderovat diskusi s celou třídou o vhodných tématech pro Smalltalk a druhý bude dělat to samé, ale zaměří se na témata nevhodná. Facilitujte celý tento proces a v případě potřeby studentům představte seznam vhodných a nevhodných témat. Pokud to čas dovolí, můžete simulovat krátký nezávazný rozhovor s vybranými studenty (jeden z vás je tazatel a druhý dotazovaný).

Tři klíčové otázky, na které by účastníci lekce měli být schopni odpovědět:

1. Představte se, kdo jste, co děláte a proč by se ostatní o to měli zajímat, a to za méně než 30 sekund.
2. Kdy je ten správný konverzační okamžik, kdy byste se měli ponořit do nezávazné konverzace, a co je jejím hlavním významem během pracovního pohovoru?
3. Pokud jste byli tazatelem, jaké téma byste upřednostnili při nezávazné konverzaci?

11. Jak se na pohovor obléknout a neverbální komunikace

Video 1 na doma: https://www.youtube.com/watch?v=yLyEu-K23_s

Video 2 na doma: https://www.youtube.com/watch?v=1_RPf3ZDKI8

Trvá to pouze 3 sekundy, než si lidský mozek podvědomě vytvoří první dojem o jiné lidské bytosti, což má přímý dopad na tvorbu vlastních emocí a pocitů. Je velmi užitečné využít této skutečnosti během pracovního pohovoru. Začněme tuto lekci otázkou studentům, aby přemýšleli o tom, co měli na sobě posledně, když šli na pohovor. Přiveďte jejich mysl zpět do těchto situací, abyste s nimi mohli snadno pracovat během workshopu, protože většina studentů jistě již několik pohovorů zažila.

Zdůrazněte skutečnost, že každá společnost má jiný „kodex oblékání“ a „firemní kulturu“. Je jasné, že kdybyste se ucházeli o místo dělníka na stavbě, není potřeba přijít v obleku. Způsob, jakým oblékáte na pohovor, se odvíjí od typu práce, o kterou se ucházíte a také na aktuálních povětrnostních podmínkách a ročním období.

Je smysluplné strávit nějaký čas zkoumáním společnosti, která nabízí pozici, o kterou se ucházíte (na sociálních médiích a kariérních stránkách), takže můžete získat informace o oblečení, které by bylo vhodné vzít na pohovor.

Pokud si nejste jisti, neváhejte kontaktovat personální oddělení a jednoduše se zeptejte. Každopádně je mnohem lepší být lépe oblečený, než je požadováno než přijít ve volnočasovém oblečení, nebo být oděn pod požadovanou úroveň.

Najděte si na Googlu pár obrázků mužů a žen a jejich oblečení vhodné pro danou situaci.

Muži1: Oblečte se způsobem, který vhodný pro pozici, o kterou se ucházíte. Téměř ve všech případech to znamená nosit oblek. Je zřídka kdy vhodné „se obléknout méně“ než je vhodné s ohledem na politiku společnosti v oblasti oblékání (dress code). „Oblekem“ se rozumí odpovídající sako a kalhoty, košile, kravata, odpovídající ponožky a boty. Tmavě barevný oblek se světlou košilí je nejlepší volbou. Váš oblek by měl být pohodlný a dobře sedět, abyste vypadali a cítili se co nejlépe. Je rozdíl, když se necítíte v obleku v pohodě, nebo se snažíte napasovat do obleku, jaký jste měli na svatbě své sestry, když vám bylo 15. Vždy se vyhýbejte divokým barvám a honosným kravatám. Oblečení by mělo být čisté, čisté a vyžehlené. Ujistěte se, že máte svěží dech. Než odejdete na pohovor, vyčistěte si zuby. Před rozhovorem nejezte a nekuřte. Vaše vlasy by měly být čisté, čisté a účes konzervativní.

Ženy2: Oblečte se způsobem, který vhodný pro pozici, o kterou se ucházíte. Téměř ve všech případech to znamená nosit kostým. Je zřídka kdy vhodné „se obléknout méně“ než je vhodné s ohledem na politiku společnosti v oblasti oblékání (dress code). Kostýmy by měly být jednoduché a tmavé barvy. Všeho těsného, světlého, krátkého nebo průhledného byste se měly vyvarovat. (U náborářů je známo, že si často stěžují na délku sukní kandidátů; pokud máte jakékoli pochybnosti, byli pravděpodobně příliš krátké.) Navrhujeme sukně na kolena. Velmi dlouhé sukně, a zároveň neokázalé, jsou také považovány za trendy pro pohovor. Noste do kostýmu konzervativní blůzu. Nenoste světlé barvy, zvířecí potisky ani nic krajkového, průsvitného nebo s hlubokým výstřihem. Make-up a lak na nehty by měli být decentní a méně výrazné; obecně jsou vhodné odstíny, které jsou neutrální vůči vašemu odstínu pleti. Vyvarujte se příliš světlých nebo neobvyklých barev a také velmi dlouhých nehtů. Udržujte své šperky a vlasové doplňky na minimu a držte se těch, které nejsou výstřední, rušivé nebo velmi lesklé. Jeden prsten na ruce je nejlepší. Ujistěte se, že máte svěží dech. Než odejdete na pohovor,

vyčistěte si zuby a před pohovorem nejzte ani nekuřte. Vaše vlasy by měly být čisté a účes konzervativní.

Cvičení (oblékání): Přineste si do učebny několik kravat a pomocí následujícího odkazu nechte dívky i chlapce uvázat windsorský uzel:

Video: https://www.youtube.com/watch?v=oeecxe_vJgA

Neverbální komunikace: Začněme tuto část kurzu reflexí Videu 2 a provedme krátkou diskusi o mimořádném významu neverbální komunikace při přijímacím pohovoru. Je to něco, co by mohlo způsobit více škody než užitku, takže má smysl si osvojit a procvičit několik základních triků. Najděte na Google některé obrázky se základními lidskými gesty a vysvětlete studentům jejich významy a nechte je nalézt si vlastní cestu, jak zlepšit svou neverbální komunikaci.

Pro uzavření této části, možná budete chtít na flipchart nebo snímek shrnout následující body:

- Udržujte oční kontakt, ale nezírejte
- Nepřekřičujte ruce a nohy
- Při poslouchání přikývněte
- Nakloňte se dopředu, ale ne příliš
- Nezapomeňte na úsměv ☺
- Modulujte svůj hlas
- Neohýbejte se, posadte se rovně
- Nestůjte příliš blízko
- Sebevědomě používejte ruce
- Mírně zpomalte
- Držte hlavu vzhůru
- Postavte se rovně se vztyčenými rameny

Tři klíčové otázky, na které by účastníci lekce měli být schopni odpovědět:

1. Jaké je vhodné oblečení pro ženu, která se uchází o práci v reklamní agentuře?
2. Až příště půjdete na pohovor, kterým špatným návykům byste se měli vyhnout, pokud jde o vaši neverbální komunikaci?
3. Na pracovním pohovoru máte nejlepší oblek. Náborář však přichází ve volnějším oblečení – na sobě džíny a tričko. Jak by vypadala vaše reakce?

12. Návčik, simulace a vyhodnocení

Doporučujeme využít čas poslední lekce k ověření znalostí a kompetencí, které jste se studenty cvičili během celého kurzu. Máme dvě možnosti, jak své studenty vyhodnotit a současně ověřit jejich dovednosti při pohovoru:

- A) Vytvořte fiktivní volné pracovní místo ve společnosti XYZ a uskutečňte individuální pohovor s každým z vašich studentů, který trvá asi 5–10 minut, a sledujte vlastnosti úspěšného uchazeče (formát a obsah životopisu, styl komunikace, schopnost odpovídat na vaše otázky, schopnost klást vlastní otázky a projevit zájem o společnost nebo pozici, schopnost dodržovat pravidla obchodní etikety, propojovat obsah mluvených slov s jejich neverbální komunikací atd.)

- B) Kontaktujte svého EPIC poradce nebo zaměstnavatele ve vaší síti, aby vám mohli pomoci při závěrečných pohovorech. Osobní vazby v reálné společnosti a s profesionálními náboráři provádějícími pohovory o skutečných pracovních místech je pravděpodobně nejlepší přidanou hodnotou, kterou můžete svým studentům přinést, aby simulovali a ověřili znalosti, které získali během tohoto kurzu. Tato možnost je tedy více preferovaná.

Doporučujeme také vytvořit si vlastní způsob hodnocení svých studentů. Buďte na začátku kurzu tak otevřený, jak je to jen možné a mluďte se svými studenty upřímně, aby věděli, že závěrečný pohovor je nevyhnutelnou součástí jejich celkového hodnocení a že nemohou absolvovat kurz přeskočením závěrečného pohovoru. Závěrečný kurz uzavřete pozitivní poznámkou a to, i když studenti hned po prvním realizovaném pohovoru nejsou úspěšní, život ještě neskončil a na počátku jejich kariéry jsou k dispozici i další možnosti (video SK):

<https://www.youtube.com/watch?v=WOVWBUqFPx8>

Držíme vám palce, a jsme vždy připraveni vám pomoci:

Tomáš Gago
Eva Havelková